

**Toshkent viloyati Madaniyat boshqarmasida xotin-qizlar va erkaklar
uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash bo'yicha
maslahat-kengash organi faoliyatini tashkil etish bo'yicha
NIZOM**

1.bob. Umumiy qoidalar

Mazkur Nizom davlat organlarida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash masalalariga ko'maklashish bo'yicha maslahat- kengash organlari (keyingi o'rinlarda Maslahat-kengashi)ning asosiy vazifalari, funksiyalari, huquq va majburiyatlari, shuningdek, faoliyatini tashkil etish tartibini belgilaydi.

Maslahat-kengashi o'z faoliyatini jamoatchilik asosida mehnat jamoalarida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni yaratish, ularning mehnat huquqlarini himoya qilish, rahbarlik lavozimlariga tavsiya etish, jinsi bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitilishini bartaraf etishda ko'maklashish maqsadida boshqarma boshlig'ining buyrug'i bilan tashkil etiladi.

Boshqarmaning tizim tashkilotlarida alohida maslahat-kengashlari tuziladi, ularning faoliyati mazkur namunaviy nizomga muvofiq ishlab chiqilgan nizom asosida amalga oshiriladi va bu borada jamoat tashkilotlari bilan uzviy hamkorlik yo'lga qo'yiladi.

Maslahat-kengashi o'z faoliyatini O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, "Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risida"gi, "Xotin-qizlarni tazyiq va zo'rvonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi ishtirokchi bo'lgan gender tenglik va oila masalalari bo'yicha xalqaro shartnomalar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar hamda ushbu nizom asosida amalga oshiradi.

Maslahat-kengashi qonuniylik, xotin-qizlar va erkaklarning teng huquqligi, jinsi bo'yicha kamsitishga yo'l qo'yilmasligi, insonparvarlik, vatanparvarlik ochiqlik va shaffoflik tamoyillari asosida faoliyat olib boradi.

**1-bob. Maslahat-kengashining asosiy vazifalari
va funksiyalari**

Quyidagilar Maslahat-kengashining asosiy vazifalari hisoblanadi:

Madaniyat boshqarmasining vakolati doirasida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash sohasidagi davlat siyosatini amalga oshirish yuzasidan chora-tadbirlar ko'rish;

Boshqarma nomidan xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda qonuniy manfaatlarini himoya qilish, ulaming muammolarini o'rganish va bartaraf etilishga ko'maklashish, oilalaridagi ijtimoiy-ma'naviy muhitini yaxshilash, ulaming ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy faolligini, huquqiy, ma'naviy, intellektual bilimlarini oshirish sohasidagi davlat dasturlarini, milliy harakatlar rejalarini va strategiyalarni ishlab chiqish hamda amalga oshirishda ishtirok etish;

Madaniyat jins bo'yicha bevosita va bilvosita kamsitishga olib kelishi mumkin bo'lgan hollar to'g'risidagi statistik ma'lumotlarni va axborotni muntazam ravishda yig'ishni hamda tahlil qilishni ta'minlash;

jismoniy va yuridik shaxslarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarning buzilishiga doir murojaatlarini ko'rib chiqish hamda ularni tiklash bo'yicha choralar ko'rishda ishtirok etish;

xotin-qizlar va erkaklarning tengligini ta'minlash masalalari yuzasidan kadrlaming kasbiy tayyorgarligi tizimini takomillashtirishda ko'maklashish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash masalalari bo'yicha fuqarolarning madaniyat darajasini va xabardorligini oshirish yuzasidan tegishli choralar ko'rishda ko'maklashish;

Boshqarma nomidan fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarini, nodavlat notijorat tashkilotlarini va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash sohasidagi davlat dasturlarini, milliy harakatlar rejalarini va strategiyalarni amalga oshirishga faol jalb qilish maqsadida ular bilan ijtimoiy sheriklikni yo'lga qo'yish;

xotin-qizlar va erkaklar kasbiy va oilaviy majburiyatlarni birga bajarishi, xavfsiz, qulay va munosib mehnat sharoitlarining yaratishda, shu jumladan ham onalarga, ham otalarga bola parvarishi uchun ta'til berish orqali shart-sharoitlar yaratish bo'yicha davlat organlari tegishli mutasaddilarga taklif va tavsiyalar berish;

Madaniyat boshqarmasining gender siyosatini amalga oshirilishini ta'minlashga doir vaqtinchalik maxsus choralarni ishlab chiqish va amalga oshirish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta'minlash masalalari bo'yicha axborot-ma'rifiy tadbirlarni rag'batlantirish va har tomonlama qo'llab-quvvatlashda ishtirok etish;

qabul qilinayotgan normativ-huquqiy va boshqa ichki me'yoriy hujjatlarni Yuridik boshqarma tomonidan huquqiy (gender-huquqiy) ekspertizadan o'tkazishda manzilli ishtirokini ta'minlash;

davlat organida O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi va boshqa amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta'minlash bo'yicha berilgan imtiyozlarning yaratilganlik holatini o'rganish va uning natijalari bo'yicha taklif va tavsiyalar tayyorlash;

faoliyat jarayonini gender tenglik nuqtai nazaridan monitoring qilish va baholashda faol ishtirok etish;

ishga kirish maqsadida murojaat qilgan nomzodlar bilan o'tkaziladigan suhbat yoki boshqa jarayonlarda ish beruvchi tomonidan gender tenglik asosida vazifa va lavozimlarga tayinlashda hamda kadrlar zaxirasini shakllantirishda ishtirok etish;

rahbarlik lavozimlariga iqtidorli, talabchan va mas'uliyatli ayollar va erkaklar nomzodlarini tavsiya qilinishini ta'minlash;

xodimlarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarining buzilishiga doir murojaatlarni ko'rib chiqishda mutasaddi tizim xodimlari bilan hamkorlikni amalga oshirish;

xodimlarning ish joyidagi zo'ravonlikning turli shakllariga barham berish, kam ta'minlangan, ijtimoiy muhofazaga muhtoj, imkoniyati cheklangan, nogiron erkak va xotin-qizlarga har tomonlama ko'maklashish choralarini ko'rish;

mehnat bozorida xotin-qizlar va erkaklar tengligini ta'minlash, mehnat munosabatlarini to'g'ri yo'lga qo'yish, ishga joylashtirish, mehnat faoliyatini rag'batlantirish maqsadida erkak va ayollar bandligini ta'minlashda imkoniyatlar yaratish, kasbiy salohiyati va mehnat faolligini oshirish, kasbiy mahoratini yuksaltirib borish uchun shart-sharoitlarini yaratish, malakasini oshirishda ko'maklashish;

bir xil lavozimlarda ishlayotgan xotin-qizlar va erkaklarga oylik ish haqi va unga tenglashtirilgan boshqa to'lovlar teng to'lanishini monitoring qilish;

gender tenglikni ta'minlash bo'yicha boshqa vaziriik va idoralar, jamoat tashkilotlari shuningdek, o'rnatilgan tartibda xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik qilish.

Boshqarma bilan kelishilgan holda o'tkaziladigan yig'ilishlar va boshqa tadbirlarda ishtirok etish;

xodimlar hamda ulaming oila a'zolarining konstitutsiyaviy huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga rioya etilishini o'rganish;

xodimlaming roziligi bo'yicha ularning ishlash va yashash shart-sharoitlari bilan tanishish;

Boshqarmaning tizim tashkilotlari rahbarlariga Maslahat-kengashi vakolatiga tegishli masalalar bo'yicha takliflar kiritish;

Boshqarmaning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash yuzasidan davlat dasturlari, milliy harakatlar rejalari va strategiyalarini ishlab chiqishda takliflar berish;

Boshqarmada qabul qilinayotgan normativ-huquqiy va boshqa ichki normativ hujjatlari loyihalarini gender-huquqiy ekspertizadan o'tkazish uchun tarkibiy bo'linmalardan so'rab olish;

ichki idoraviy hujjatlarni tahlil qilish orqali aniqlangan gender tengsizlikni bartaraf etish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi va tegishli tarkibiy bo'linmalar yoki Yuridik boshqarmaga taqdim etish;

maslahat-kengashi vakolatiga kiradigan masalalar yuzasidan vazirlik rahbariyatiga takliflar kiritish;

boshqarma tarkibiy bo'linmalaridan maslahat-kengashi faoliyati uchun zarur bo'lgan axborotlarni, statistika va boshqa materiallarni belgilangan tartibda olish;

zarur hollarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlariga vazirlik tomonidan berilgan javoblarda gender tenglik talablariga rioya qilinganligini tahlil qilish;

maslahat-kengashi yig'ilishlarida muhokama qilinadigan masalalami yoritish buyicha ommaviy axborot vositalari bilan hamkorlik qilish;

maslahat-kengashiga yuklatilgan vazifalarni bajarish uchun milliy va xalqaro konferensiyalar, forumlar, seminarlar, uchrashuvlar, seminar-treninglar, davra suhbatlari va boshqa tadbirlarni tashkil etish va ularga nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini jalb qilish, shuningdek ular bilan hamkorlikda turli tadbirlar tashkil qilish;

Maslahat-kengashi o'z faoliyatini amalga oshirishda:

Boshqarma va idoralar faoliyati bilan bog'liq qonun hujjatlarida belgilangan cheklovlarga amal qilishi;

boshqarma va idoralar hamda ularning mansabdor shaxslari faoliyat ko'rsatishi uchun to'sqinlik qilmasligi;

gender tenglik asosida fuqarolarning or-nomusi va qadr-qimmatini tahqirlashga, ularning shaxsiy hayotiga aralashishga yo'l qo'ymasligi;

faoliyatini amalga oshirish davomida olingan axborotning, agar bunday axborotni tarqatish qonun bilan cheklangan bo'lsa, maxfiyligiga rioya qilishi shart.

Maslahat-kengashining zimmasida qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar va huquqlarga ham ega bo'lishi mumkin. ¹

Maslahat-kengashi o'z faoliyatini amalga oshirishda quyidagi majburiyatlarga ega:

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatasining qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari, farmoyishlariga va boshqa qonun hujjatlariga hamda mazkur Nizomga amal qilish;

Davlat organining mustaqilligi va uning ishiga aralashmaslik tamoyillariga qat'iy rioya qilish;

Maslahat-kengashi qonun hujjatlariga muvofiq mazkur yo'nalish doirasida boshqa majburiyatlarni ham bajarishi mumkin.

2-bob Maslahat kengashining tarkibi

Maslahat-kengashining tarkibiga uning raisi, rais o'rinbosari kotib va a'zolar kiradi. Maslahat kengashi o'z faoliyatini jamoatchilik asosida olib boradi.

Maslahat-kengashi tarkibi boshqarma xodimlari, tashkilotlar subyektlari, fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalarining vakillari va fuqarolik jamiyati boshqa institutlarining vakillaridan iborat tarkibda (9 nafargacha) shakllantiriladi.

Maslahat-kengashining boshqarma buyrug'i bilan ko'ngilli ravishda muayyan muddatga tarkibga kiritiladi va a'zolikdan chiqariladi.

Maslahat-kengashi raisi lavozimini bajarish (rahbarlik qilish) davlat organi rahbari o'rinbosariidan birining zimmasiga yuklatiladi.

Maslahat-kengashi raisi Maslahat-kengashi faoliyatiga umumiy rahbarlik qiladi hamda quyidagi vakolatlarni amalga oshiradi:

Boshqama faoliyatining tegishli sohasida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlarini ta'minlash prinsiplariga rioya etilishini ta'minlaydi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash holatini tahlil qiladi, gender siyosati amalga oshirilishini ta'minlashga doir vaqtinchalik maxsus choralar qo'llanilishining maqsadga muvofiqligini o'rganadi hamda ularni qo'llash to'g'risida takliflar kiritadi;

jins bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitishga barham berish yuzasidan axborot faoliyatini fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan hamkorlikda doimiy asosda amalga oshiradi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash sohasida gender ko'rsatkichlarini tahlil qiladi, monitoring ishlarini olib boradi;

jismoniy va yuridik shaxslarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlari ta'minlash masalalari bo'yicha murojaatlarini ko'rib chiqadi, tahlil qiladi hamda zarur hollarda ular haqida vakolatli organlarga xabar beradi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta'minlash masalalari bo'yicha xodimlarning kasbiy darajasini oshirish choralari ko'radi;

jins bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitishning namoyon bo'lish faktlarini bartaraf etish yuzasidan choralar ko'radi;

Maslahat-kengashi majlisini chaqirish va kun tartibini belgilash;

Maslahat-kengashi majlisiga raislik qilish;

Maslahat-kengashining ish rejasi, Maslahat-kengashi majlisining bayonnomasi va Maslahat-kengashining ish yurituviga oid boshqa hujjatlarni tasdiqlash;

Maslahat-kengashi qarorlarining bajarilishini nazorat qilish;

Maslahat-kengashi a'zolarining ularga qo'yilgan topshiriqlarni bajarish bo'yicha faoliyatini muvofiqlashtirish;

Madaniyat vazirligi rahbariyatiga Maslahat-kengashi tarkibiga a'zolari kiritish hamda uning tarkibidan chiqarish bo'yicha takliflarni taqdim etish;

qonun hujjatlari va Maslahat-kengashi qarorlariga muvofiq boshqa vakolatlarni ham amalga oshiradi.

Maslahat-kengashi raisi yo'qligida uning vakolat va vazifalarini Maslahat- kengashi raisining o'rinbosari amalga oshiradi.

Maslahat-kengashi raisining o'rinbosari;

Maslahat kengashi raisi bo'maganda maslahat-kengashi majlislariga raislik qiladi;

Maslahat-kengashi qarorlari bajarilishini nazorat qilish ishlarini tashkil etadi.

Maslahat-kengashi kotibi;

Maslahat-kengashining majlisiga kerakli hujjatlar o'z vaqtida tayyorlanishini ta'minlaydi;

Maslahat-kengashi majlisining kun tartibi bo'yicha o'tishini tashkil etadi;

Maslahat-kengashi raisi bilan majlis o'tkazish muddati, joyi hamda taklif qilinuvchilar haqida maslahatlashadi;

Maslahat-kengashi a'zolari va taklif qilingan shaxslarni majlis o'tkazish joyi, sanasi va vaqti haqida xabardor qiladi;

Maslahat-kengashi qarorlarining bajarilishi monitoringini olib boradi va uning natijalarini Maslahat-kengashi majlisida ko'rib chiqish bo'yicha rahbariyatiga taklif kiritadi;

Maslahat-kengashi bayonnomasini rasmiylashtiradi hamda tasdiqlangan bayonnomani Maslahat-kengashi a'zolariga va boshqa manfaatdor shaxslarga yuborilishini ta'minlaydi;

qonun hujjatlari va Maslahat-kengashi qarorlariga muvofiq boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

Maslahat kengashi a'zolari;

Maslahat-kengashi majlislarida ko'riladigan masalalarni hal qilish va muhokama qilishda o'z vakolatlarini berish huquqisiz qatnashadilar. Maslahat-kengashi a'zolari; ayrim hollarda Maslahat-kengashi majlislarida qatnasha olmagan taqdirda o'z fikrlarini yozma tarzda Maslahat-kengashi kotibiga taqdim etishlari mumkin. Ko'rsatib o'tilgan fikrlar majlisda ko'rib chiqiladi va ovoz berishda hisobga olinadi.

Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta'minlash bo'yicha davlat organi faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar va ichki idoraviy hujjatlarni yanada takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqadilar,

Xodimlar va ularning oila a'zolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash bo'yicha Maslahat-kengashiga taklif kiritadilar.

2 bob. Maslahat kengashi faoliyatini tashkil etish

Maslahat-kengashining faoliyati ushbu Nizom asosida amalga oshiriladi,

Maslahat-kengashi faoliyatining asosiy masalalari Maslahat- kengashi majlislarida ko'rib chiqiladi. Maslahat-kengashi majlisi Maslahat-kengashining ish rejasi asosida har chorakda kamida bir marotaba chaqiriladi.

Maslahat-kengashi raisi Maslahat-kengashi a'zolarining kamida uchdan bir qismining yozma murojaati asosida navbatdan tashqari majlis chaqirishi mumkin.

Maslahat-kengashi majlisining kun tartibi loyihasi Maslahat-kengashi a'zolarining takliflari va Maslahat-kengashi raisi topshirig'i asosida Maslahat kengashi kotibi tomonidan shakllantiriladi.

Maslahat-kengashi majislari uning raisi tomonidan olib boriladi, Rais ishtirok eta olmagan hollarda majlisga uning o'rinbosari raislik qiladi.

Maslahat-kengashi majlislarida davlat organi rahbari, uning o'rinbosarlari yoki boshqa xodimlar ishtirok etishi mumkin.

Maslahat-kengashi majlisi unga taklif qilingan shaxslarning uchdan ikki qismidan kam bo'lmagan qismi (kvorum) ishtirok etgan taqdirda qonuniy hisoblanadi.

Agar majlis olib borish uchun kvorum shakllanmasa, Maslahat-kengashining yangi majlis o'tkazish sanasi e'lon qilinadi.

Maslahat kengashining qarori uning majlisida qatnashayotgan a'zolarining ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Agar ovozlar teng kelib qolsa, Maslahat- kengashi raisining ovozi hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi.

Maslahat-kengashi qaror qabu) qilishda masalalarni erkin muhokama qilish, ovoz berish, jamoatchilik fikrini inobatga olish, tenglik va kollegiallikka asoslanadi.

Maslahat-kengashining har bir a'zosi qabul qilingan qarorga o'zining fikrlarini yozma tarzda bildirish huquqiga ega, Bunda fikrlar Maslahat-kengashi majlisi bayonnomasiga kiritib qo'yiladi.

Maslahat-kengashining qarori qabul qilingan kundan boshlab uch kun ichida davlat organi rahbariga kiritiladi.

Maslahat-kengashining qarori tavsiyaviy xarakterga egadir. Agar qaror davlat organi rahbari tomonidan ma'qullanmasa, davlat organi qaror qabul qilingan kundan

boshlab o'n kundan kechikmasdan Maslahat-kengashiga asoslantirilgan javobini taqdim qiladi.

Tezkor qaror qabul qilish zarurati kelib chiqqanda, Maslahat-kengashining qarori Maslahat-kengashi raisi tashabbusi bilan Maslahat-kengashi a'zolari bilan maslahatlashilgan holda so'rov yo'li bilan qabul qilinishi mumkin.

Maslahat-kengashi majlisida qabul qilingan qaror majlis bayonnomasi bilan rasmiylashtiriladi. Bayonnoma Maslahat-kengashi kotibi tomonidan imzolanadi, majlisga raislik kiluvchi tomonidan tasdiqlanadi hamda uch kunlik muddatda Maslahat kengashi a'zolariga va boshqa manfaatdor shaxslarga yuboriladi.

Maslahat-kengashi kotibi Maslahat-kengashi a'zolari bilan birgalikda Maslahat-kengashi qarorlarini ijro etish yo'l'larini tizimli ko'rib chiqadi, zarur hollarda Maslahat-kengashi raisiga takliflar kiritadi.

3-bob. Yakunlovchi qoidalar

Maslahat-kengashining moddiy-texnik ta'minoti davlat organi tomonidan, shuningdek, qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobiga amalga oshiriladi.

Maslahat-kengashi faoliyati ustidan nazoratni davlat organi rahbari amalga oshiradi.

Maslahat-kengashining qarorlari hamda davlat organi rahbarining Maslahat- kengashi faoliyatini tashkil etish bilan bog'liq qarorlari ustidan belgilangan tartibda shikoyat qilish mumkin.